

MORGAN, JOHN JAMES (1870 - 1954), gweinidog (MC) ac awdur

Enw: John James Morgan
Dyddiad geni: 1870
Dyddiad marw: 1954
Priod: Jeanetta Morgan (née Thomas)
Rhiant: Jane Morgan (née Evans)
Rhiant: David Morgan
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: gweinidog (MC) ac awdur
Maes gweithgaredd: Crefydd; Llenyddiaeth ac Ysgrifennu
Awdur: Gomer Morgan Roberts

Ganwyd ym Mawrth 1870 yng Nglynberws, Ysbyty Ystwyth, Ceredigion, mab [Dafydd Morgan](#) ('Y Diwygiwr') a Jane ei briod. Addysgwyd ef yn ysgol fwrdd Ysbyty Ystwyth; ysgol Ystradmeurig, ysgol Thomas Owens, Aberystwyth; Coleg Aberystwyth a Choleg Trefeca. Ordeiniwyd ef yn 1894, a bu'n gweinidogaethu yn y Bont-faen, Morgannwg (1893-95) a'r Wyddgrug (1895-1946). Priododd 1895, Jeanetta Thomas, Llancatal, Bro Morgannwg. Ar ôl ymddeol aeth i fyw at ei ferch yn Irby, sir Gaer, ac yno y bu farw 23 Ionawr 1954.

Ymhyfrydodd mewn llenyddia ar hyd ei oes, a cheir ei gynhyrchion - o nodwedd hanesyddol - yng nghylchgronau'i enwad. Yr oedd ganddo'r ddawn i gasglu dywediadau pert a bachog a hynodion blaenoriaid a phregethwyr. Cyhoeddodd nifer o gofiannau defyddiol iawn: *Hanes Dafydd Morgan a Diwygiad '59* (1906); *Cofiant Edward Matthews* (1922); *Cofiant Evan Phillips* (1930); a *Hanes Daniel Owen* (1936). Yn niwedd ei oes cyhoeddodd ei hunangofiant a'i atgofion, sy'n hynod o ddiddorol, yn dair o gyfrolau (1948, 1949 ac 1953) dan y teitl *A welais ac a glywais*.

Awdur

Y Parchedig Gomer Morgan Roberts, (1904 - 1993)

Ffynonellau

Blwyddiadur y Methodistiaid Calfnaid, 1955, 247-48

Y Goleuad, 10 Mawrth 1954

ei gofiant i'w dad a'i hunangofiant

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20751812](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1997

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchfrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

